

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Β΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης»

Συγγραφή: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΤΖΑΡΕΛΑΣ

Εφαρμογή: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΚΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: center@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης.

Εφαρμογή σεναρίου

Νικόλαος Κούκης

Δημιουργία σεναρίου

Παναγιώτης Παντζαρέλας

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική λογοτεχνία

Τάξη

Β΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

2^ο Γενικό Λύκειο Κηφισιάς

Χρονολογία

Από 07-03-2013 έως 02-04-2013.

Διδακτική/θεματική ενότητα

—

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Κινηματογράφος

Χρονική διάρκεια

Δώδεκα διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: Αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα προβολών

II. Εικονικός χώρος: Ψηφιακή τάξη (περιβάλλον moodle) σχολείου (<http://2lyk-kifis.att.sch.gr/eclass>) στην οποία υπήρχε ήδη δημιουργημένη ενότητα για το μάθημα των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας για το συγκεκριμένο τμήμα της Β΄ Λυκείου

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

- Προϋποθέσεις υλοποίησης για τον εκπαιδευτικό:
 - εξοικείωση με:
 - την ομαδοσυνεργατική μέθοδο εργασίας των μαθητών,
 - τη χρήση συγκεκριμένων εργαλείων του Web 2.0, όπως η ψηφιακή τάξη,
 - τη δημιουργία ψηφιακής αφήγησης με προγράμματα, όπως το Windows Movie Maker.
- Προϋποθέσεις υλοποίησης για τον μαθητή:
 - η δυνατότητα χρήσης:
 - του διαδικτύου για την αναζήτηση πληροφοριών μέσω Διαδικτυακών Μηχανών Αναζήτησης,
 - κάποιου προγράμματος επεξεργασίας κειμένου (ΠΕΚ) ή/και προγράμματος δημιουργίας παρουσιάσεων (όπως το PowerPoint),
 - της ψηφιακής τάξης για την ανάρτηση αρχείων στην πλατφόρμα.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Παναγιώτης Παντζαρέλας, Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης, Νεοελληνική Λογοτεχνία Β΄ Λυκείου, 2011.

Το σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Όπως αναδεικνύεται από τη φιλοσοφία που διαπνέει το συγκεκριμένο σενάριο, φιλοσοφία που με ιδιαίτερη επιμέλεια υιοθετήθηκε τόσο κατά την παραμετροποίηση όσο και κατά την εφαρμογή του στην πράξη από τον γράφοντα, ο γνώμονας σχεδιασμού του υπήρξε η τυπική εκπαίδευση. Ωστόσο, κάποια επιμέρους σημεία του σεναρίου θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε πρακτικές ημιτυπικής ή/και άτυπης εκπαίδευσης, όπως για παράδειγμα σε κάποιο Project ή σε κάποιο πολιτιστικό πρόγραμμα που θα πραγματοποιηθεί παράλληλα με το σχολικό. Η μαθησιακή αξία του σεναρίου ήταν μεγάλη, γιατί με τρόπο πρωτότυπο ανέδειξε τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου και αποτέλεσε το έναυσμα για να αντιληφθούν οι μαθητές τη δυνατότητα συγκριτικής ανάγνωσης των δύο ειδών.

Η διδακτική πορεία του σεναρίου συμβάδισε με τη γνώριμη πορεία των φάσεων διδασκαλίας που προβλέπεται από το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας στην Α΄ Λυκείου](#) και χωρίζεται σε τρεις φάσεις. Στην πρώτη, πριν από την ανάγνωση, ανιχνεύθηκε η εξοικείωση των μαθητών με την έβδομη τέχνη και μέσα από τη συζήτηση αναδείχθηκε η σχέση της τέχνης αυτής με τη λογοτεχνία. Στη δεύτερη φάση, μέσα από αναγνώσεις λογοτεχνικών κειμένων και τις αντίστοιχες μεταφορές τους στη μεγάλη οθόνη, έγινε λόγος για την αφήγηση και τον αφηγητή, καθώς και για τον ρόλο του χρόνου και του χώρου στη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο. Τέλος, στην τρίτη φάση, οι μαθητές κλήθηκαν να αξιοποιήσουν όσα έμαθαν κατά τη διάρκεια του σεναρίου συνθέτοντας μια δική τους ψηφιακή αφήγηση, αξιοποιώντας τη σύγκριση που αναπόφευκτα έκαναν με αφορμή τη μελέτη ενός λογοτεχνικού αποσπάσματος και την παρακολούθηση του κινηματογραφικού αντιστοίχου του.

Το συγκεκριμένο σενάριο, μετά την παραμετροποίησή του, εφαρμόστηκε κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου της σχολικής χρονιάς 2012-2013 στο πλαίσιο του μαθήματος των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Β΄ Λυκείου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η ιδέα δημιουργίας του σεναρίου, σύμφωνα με τον δημιουργό του, προέκυψε από την πρόταση των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών για αξιοποίηση κειμένων από όλο το φάσμα της πολιτισμικής παραγωγής, όπως το φιλικό κείμενο. Η πρόταση αυτή σε συνδυασμό με την παραδοχή ότι η ελληνική εκπαίδευση ελάχιστα έχει ασχοληθεί με τη συγκριτική ανάγνωση λογοτεχνίας και κινηματογράφου, καθώς και με τη διαπίστωση ότι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τον κινηματογράφο, συνέβαλαν στη σύνταξη του παραδειγματικού αυτού σεναρίου.

Η ιδέα της παραμετροποίησης και της εφαρμογής του παραδειγματικού αυτού σεναρίου σε συνθήκες πραγματικής τάξης γεννήθηκε αρχικά από το ενδιαφέρον που παρουσιάζει το εν λόγω θέμα για τον ίδιο τον εκπαιδευτικό και από το ενδιαφέρον που αναμενόταν να δείξουν οι μαθητές. Το γεγονός ότι η λογοτεχνία και ο κινηματογράφος αντιμετωπίζονται ισότιμα μέσα στο σενάριο και ότι απουσιάζει η (φιλολογική) εμμονή της ανάδειξης της ανωτερότητας του λογοτεχνικού έργου σε σχέση με το κινηματογραφικό έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην επιλογή αυτή. Παρά την αναγκαστική, για τα δεδομένα του σχολικού προγράμματος, μείωση των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας από εικοσιτέσσερις (24) σε δώδεκα (12) ώρες, η πρόθεση του συντάκτη του σεναρίου να γνωρίσουν οι μαθητές από πιο κοντά την τέχνη του κινηματογράφου και τη σχέση της με την τέχνη του λόγου (λογοτεχνία) αποτέλεσε πρόθεση και του γράφοντος κατά την εφαρμογή του σεναρίου αυτού.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές:

- να γνωρίσουν έργα από την εγχώρια και ξένη λογοτεχνία που «μεταμορφώθηκαν» σε κινηματογραφικά,
- να συνειδητοποιήσουν ότι τα κινηματογραφικά έργα που στηρίζονται σε λογοτεχνικά αποτελούν αυτόνομα έργα τέχνης,
- να ανιχνεύσουν κοινά στοιχεία και διαφορές ανάμεσα στο λογοτεχνικό και το φιλικό κείμενο,
- να εντοπίσουν τις τεχνικές που χρησιμοποιεί η λογοτεχνία για να παρουσιάσει ένα θέμα ή ένα πρόσωπο και αντίστοιχες τεχνικές του κινηματογράφου.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με την εφαρμογή του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές:

- να γνωρίσουν τις αφηγηματικές τεχνικές ενός λογοτεχνικού και ενός κινηματογραφικού έργου,
- να είναι σε θέση να συγκρίνουν ένα λογοτεχνικό κείμενο με το αντίστοιχό του φιλικό,
- να γνωρίσουν και να ασκηθούν στη σύνθεση λογοτεχνικής και κινηματογραφικής κριτικής.

Γραμματισμοί

Επιδιώχθηκε οι μαθητές:

- να δημιουργήσουν μια δική τους σύντομη κινηματογραφική αφήγηση,
- να γνωρίσουν τις αφηγηματικές τεχνικές ενός λογοτεχνικού και ενός κινηματογραφικού έργου,
- να είναι σε θέση να συγκρίνουν ένα λογοτεχνικό κείμενο με το αντίστοιχό του φιλικό,

- να γνωρίσουν και να ασκηθούν στη σύνθεση λογοτεχνικής και κινηματογραφικής κριτικής,
- να γνωρίσουν την ψηφιακή τάξη και τη σκοπιμότητά της στη μαθησιακή διαδικασία.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές που προτείνονται από τον δημιουργό του σεναρίου και εφαρμόστηκαν και στην πράξη ήταν η μέθοδος project, η ομαδοσυνεργατική και η μετωπική διδασκαλία. Με τις μεθόδους αυτές επιδιώχθηκε οι μαθητές να αποκτήσουν δεξιότητα συνεργασίας και, μέσω της προσωπικής και ομαδικής εργασίας, να δημιουργήσουν τη δική τους πορεία προς τη μάθηση.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η επιλογή της εφαρμογής του συγκεκριμένου σεναρίου μεταξύ των υπάρχοντων παραδειγματικών της Β΄ Λυκείου έγινε για δυο λόγους: ο πρώτος ήταν το ενδιαφέρον που αναμενόταν να δείξουν οι μαθητές για ένα θέμα τόσο κοντά στις ψυχαγωγικές επιλογές της ηλικίας τους και ο δεύτερος ήταν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τμήματος της Β΄ Λυκείου στο οποίο διδάσκω κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά το μάθημα των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (ΚΝΛ). Πρόκειται για ένα τμήμα με μαθητές με ανεπτυγμένα καλλιτεχνικά ενδιαφέροντα, όπως ενασχόληση με τη ζωγραφική και τη μουσική και συμμετοχή σε θεατρικές ομάδες, οπότε εκτίμησα πως η συγκριτική μελέτη δύο τεχνών, λογοτεχνίας και κινηματογράφου, θα μπορούσε να διευρύνει περαιτέρω τους νοητικούς τους ορίζοντες.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Στο σχολικό βιβλίο των ΚΝΛ της Β΄ Λυκείου υπάρχουν αποσπάσματα από λογοτεχνικά έργα, όπως από τη *Φόνισσα* του Αλ. Παπαδιαμάντη, από την *Τιμή και το*

χρήμα του Κ. Θεοτόκη και από τον *Αλέξη Ζορμπά* του Ν. Καζαντζάκη, τα οποία έτυχαν επιτυχούς μεταφοράς στη μεγάλη οθόνη, οπότε, με αφορμή τα συγκεκριμένα αποσπάσματα, ξεκίνησε μια συζήτηση για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου, η οποία αποτέλεσε και το σημείο αναφοράς για την εφαρμογή του παρόντος σεναρίου, στο πλαίσιο του μαθήματος της λογοτεχνίας στη Β΄ Λυκείου.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Σύμφωνα και με την άποψη του συντάκτη του παραδειγματικού σεναρίου, «ένα διδακτικό σενάριο που ασχολείται με τον κινηματογράφο δεν μπορεί να λειτουργήσει ανεμπόδιστα χωρίς τη χρήση υπολογιστών και προτζέκτορα». Απαραίτητη, επίσης, θεωρήθηκε η συνδρομή του διαδικτύου, ως πηγής άντλησης πληροφοριών, καθώς και ορισμένων προγραμμάτων του Η/Υ, όπως ο επεξεργαστής κειμένου και το πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων, γιατί κάθε ομάδα, στο πλαίσιο των εργασιών της, έκανε πολυμεσική παρουσίαση της δουλειάς της. Τέλος, χρήσιμο υπήρξε το λογισμικό Windows Movie Maker, επειδή με αυτό οι μαθητές έφτιαξαν τη δική τους σύντομη κινηματογραφική αφήγηση.

Πρόσθετη διδακτική αξία, αναφορικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, στη συγκεκριμένη εφαρμογή προσέδωσε η δυνατότητα που δόθηκε στους μαθητές, μέσω κάποιων ψηφιακών εργαλείων, να αναχθούν σε μικρούς σκηνοθέτες και να φτιάξουν τις δικές τους ψηφιακές αφηγήσεις.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΛ Α΄ Γυμνασίου:

Κάρολος Ντίκενς, «[Παραμονή Χριστουγέννων](#)» [απόσπασμα από τη *Χριστουγεννιάτικη ιστορία*].

Τζακ Λόντον, «[Ο αδάμαστος](#)» [απόσπασμα από τον *Ασπροδόνη*] *ΚΝΛ Γ΄ Γυμνασίου:*

Νίκος Καζαντζάκης, «[Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά](#)»

ΚΝΛ Β' Λυκείου:

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «[Η Φόνισσα](#)»

Κωνσταντίνος Θεοτόκης, «[Η τιμή και το χρήμα](#)»

Υποστηρικτικό υλικό

[Ταινιοθήκη της Ελλάδος](#) (ιστοσελίδα με υλικό για τον ελληνικό κινηματογράφο)

[Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου](#) (ιστοσελίδα με χρήσιμες πληροφορίες για τον ελληνικό κινηματογράφο)

[Γενικά στοιχεία αφηγηματολογίας](#) (από το βιβλίο του καθηγητή των ΚΝΛ της Α' Λυκείου)

[Στοιχεία της κινηματογραφικής γλώσσας](#) (από την ιστοσελίδα του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους)

[Λεξικό κινηματογραφικών όρων](#) (από την ιστοσελίδα Translatum Greek Translation Forum)

[Κινηματογράφος και Λογοτεχνία](#) (Από το περιοδικό 24grammata/ «Απώλειες και οφέλη από τη μεταφορά της Λογοτεχνίας στην Οθόνη», του Ν. Αντωνάκου)

[Λογοτεχνία και κινηματογράφος](#) (Από το περιοδικό art.mag)

[Ο ρόλος του μοντάζ στην κινηματογραφική διεργασία](#) (από το Αρχείο Κειμένων από το Έντυπο Περιοδικό CAMERASTYLO)

[Κινηματογράφος και ελληνική λογοτεχνία](#) (Book Press/ του Κώστα Αγοραστού)

[Από το βιβλίο στην κινηματογραφική ταινία](#) (από το ιστολόγιο ενός μοντέρ)

[Η λογοτεχνία στον κινηματογράφο](#) (Άρθρο από τον τύπο)

[Η δεύτερη ζωή μεγάλων λογοτεχνικών έργων και όσα χάνονται στη μεταφορά](#) (Άρθρο από τον τύπο)

[Κριτική Βιβλίου](#) (από την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα)

[Κριτική Κινηματογράφου](#) (από την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα)

Ταινίες

Χριστουγεννιάτικη ιστορία (A Christmas Carol), Σκηνοθεσία: David Hugh Jones, 1999.

Ο Ασπροδόντης (White Fang), Σκηνοθεσία: Randal Kleiser, 1991.

Αλέξης Ζορμπάς (Zorba the Greek), Σκηνοθεσία: Μιχάλης Κακογιάννης, 1964.

Η Φόνισσα, Σκηνοθεσία: Κώστας Φέρρης, 1974.

Η τιμή της αγάπης, Σκηνοθεσία: Τώνια Μαρκετάκη, 1984.

Z, Σκηνοθεσία: Κώστας Γαβράς, 1969.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση: Πριν την ανάγνωση (Δύο [2] διδακτικές ώρες)

1^ο διδακτικό δίωρο

Η εφαρμογή του σεναρίου άρχισε στις 07/03/2013 στην αίθουσα διδασκαλίας και στη συνέχεια στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τέσσερις (4) ομάδες, με τέτοιον τρόπο, ώστε κάθε ομάδα να έχει τουλάχιστον ένα μέλος με βασικές γνώσεις στη χρήση του Η/Υ. Δημιουργήθηκαν τέσσερις ομάδες, γιατί το τμήμα αυτό είχε συνολικά δεκαέξι μαθητές, οπότε αποφασίστηκε κάθε ομάδα να αποτελείται από τέσσερα μέλη. Με το συγκεκριμένο τμήμα δεν είχε προηγηθεί, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, άλλη εφαρμογή με αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία του μαθήματος των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

Πριν την έναρξη της εφαρμογής του σεναρίου οι μαθητές έγιναν μέλη της ψηφιακής τάξης του σχολείου (<http://2lyk-kifis.att.sch.gr/eclass>) και απέκτησαν «όνομα χρήστη» και «κωδικό πρόσβασης» σε αυτήν. Για να υπάρξει η απαραίτητη εξοικείωση του συνόλου των μαθητών με το συγκεκριμένο διαδικτυακό περιβάλλον έγινε επίδειξη της πλατφόρμας από τον διδάσκοντα και ακολούθησε περιήγηση των μαθητών στην ψηφιακή τάξη, ώστε να θέσουν τις απορίες που τυχόν είχαν.

Κατά την πρώτη διδακτική ώρα, μοιράστηκε στους μαθητές [ερωτηματολόγιο](#) με χώρο δίπλα σε κάθε ερώτηση, για να κρατήσουν σημειώσεις. Το ερωτηματολόγιο ήταν χωρισμένο σε δυο μέρη. Το πρώτο αφορούσε στον κινηματογράφο και το δεύτερο στη λογοτεχνία. Δόθηκε στους μαθητές χρόνος (επτά λεπτά ανά πίνακα ερωτηματολογίου) προκειμένου να μελετήσουν το ερωτηματολόγιο και να

σημειώσουν πάνω του όσα στοιχεία επιθυμούσαν. Στη συνέχεια, με σημείο αναφοράς τις σημειώσεις των μαθητών ([Συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο](#)) έγινε συζήτηση προσανατολισμένη στο να αντιληφθούν οι μαθητές το προς διερεύνηση αντικείμενο και να προσδιορίσουν τη θέση τους ως προς αυτό. Για την επίτευξη της επιδίωξης αυτής δόθηκε στους μαθητές η ευκαιρία να διατυπώσουν τις απόψεις τους για τη σχέση κινηματογράφου και λογοτεχνίας από την προσωπική τους εμπειρία.

Αξιοσημείωτα υπήρξαν η θετική ανταπόκριση στο θέμα και το ενδιαφέρον που έδειξαν όλοι οι μαθητές, επειδή, όπως είπαν οι ίδιοι, το θέμα αυτό τους άρεσε και “ξέφευγε” κάπως από τα τυπικά θέματα συζήτησης στο μάθημα των ΚΝΑ. Επίσης, τους φάνηκε ενδιαφέρον και ο εντοπισμός κινηματογραφικών ταινιών που προέρχονταν από λογοτεχνικά βιβλία, όπως η ταινία *Ελ Γκρέκο* και κάποιες από τις κινηματογραφικές μεταφορές έργων του Ιουλίου Βερν, που άρεσαν πολύ σε όσους τις είχαν παρακολουθήσει.

Κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα, οι μαθητές ήλθαν στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου, όπου προβλήθηκε με τη συνδρομή του video projector ένα απόσπασμα διάρκειας πέντε λεπτών από την κινηματογραφική ταινία *Ο Νονός* (The Godfather, 1972). Το ίδιο απόσπασμα προβλήθηκε δύο φορές, την πρώτη με ήχο και τη δεύτερη χωρίς ήχο, και ζητήθηκε από τους μαθητές να προσδιορίσουν την εντύπωση που τους έκανε η κάθε εκδοχή της προβολής αυτής. Έγινε λόγος για τη σημασία της μουσικής υπόκρουσης στο κινηματογραφικό έργο και κάποιοι μαθητές τόνισαν πως ειδικά στα έργα που επιδιώκουν να προξενίσουν αγωνία και φόβο στους θεατές η μουσική παίζει καταλυτικό ρόλο.

Μετά από τη συζήτηση αυτή οι μαθητές άνοιξαν ανά ομάδα τον υπολογιστή τους και διάβασαν μια κριτική βιβλίου και μια κριτική κινηματογράφου από εφημερίδα. Οι κριτικές φιλοξενούνται στα Σώματα Κειμένων της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα ([Κριτική Βιβλίου](#) και [Κριτική Κινηματογράφου](#)). Δόθηκε χρόνος επτά λεπτών (7') για τη μελέτη κάθε κειμένου και στη συνέχεια έγινε συζήτηση για: το ύφος του κάθε κειμένου, τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο κάθε κριτικός και τα

στοιχεία στα οποία εστιάζεται η κριτική του καθενός. Ο χρόνος έφτασε οριακά και οι μαθητές ενημερώθηκαν για την ατομική εργασία που έπρεπε να πραγματοποιήσουν για την επόμενη συνάντηση¹.

3^η ώρα

Η εφαρμογή του σεναρίου συνεχίστηκε στις 11/03/2013 στην αίθουσα πληροφορικής. Ολόκληρη η ώρα αφιερώθηκε στη μελέτη των αποσπασμάτων των λογοτεχνικών κειμένων από τους μαθητές και στη συλλογή στοιχείων που θα χρησιμοποιούνταν για τη σύνθεση της παρουσίασης κάθε ομάδας, η οποία είχε ως στόχο όλες οι ομάδες να ενημερωθούν για τα λογοτεχνικά αποσπάσματα που μελέτησαν οι υπόλοιπες. Με τον τρόπο αυτόν κάθε μαθητής μπόρεσε να αποκτήσει μια πληρέστερη εικόνα για το σύνολο των επιλεγμένων προς μελέτη κειμένων και να γνωρίσει και άλλα λογοτεχνικά έργα, που μεταφέρθηκαν στη μεγάλη οθόνη, εκτός αυτών που ο ίδιος με την ομάδα του μελέτησε.

4^η και 5^η ώρα

Η επόμενη συνάντηση με τους μαθητές έγινε στις 14/3/2013 στην αίθουσα πληροφορικής για ένα συνεχόμενο δίωρο. Εκεί, κατά την πρώτη διδακτική ώρα, κάθε ομάδα δημιούργησε την παρουσίασή της (PPT) και την παρουσίασε στην ολομέλεια². Εκτός από τα στοιχεία που καταγράφηκαν στις παρουσιάσεις, οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν ερωτήσεις και η κάθε ομάδα είχε το χρόνο να απαντήσει στις ερωτήσεις που τέθηκαν. Τα πιο πολλά ερωτήματα αφορούσαν στην παράθεση περισσότερων λεπτομερειών για τα λογοτεχνικά έργα που παρουσιάστηκαν.

Κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα, στις 14/3/2013, οι μαθητές μετακινήθηκαν στην αίθουσα προβολών. Αρχικά, μοιράστηκε σε όλους [Δελτίο Παρακολούθησης κινηματογραφικού έργου](#) και τους ζητήθηκε κατά τη διάρκεια της προβολής να

¹ Βλ. ενδεικτικά στον Φάκελο Τεκμηρίων τα αρχεία atom_erg_a_fasi_1 και atom_erg_a_fasi_2.

² Βλ. ενδεικτικά στον Φάκελο Τεκμηρίων τα αρχεία omad_erg_b_fasi_1_keimena και omad_erg_b_fasi_2_keimena.

κρατήσουν σημειώσεις για τα στοιχεία που τους έκαναν θετική ή/και αρνητική εντύπωση στα συγκεκριμένα αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών ([Συμπληρωμένο Δελτίο Παρακολούθησης κινηματογραφικού έργου](#)). Προβλήθηκαν ([Φωτογραφία από την προβολή ταινιών Β΄ Φάσης](#)) αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών οι οποίες έχουν στηριχθεί στα λογοτεχνικά βιβλία, αποσπάσματα των οποίων είχαν μελετήσει οι ομάδες.

6^η ώρα

Επειδή η προβολή αποσπασμάτων κινηματογραφικών ταινιών δεν ολοκληρώθηκε κατά την 5^η διδακτική ώρα, συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε η προβολή ταινιών στις 19/3/2013 στην αίθουσα προβολών. Ακολούθησε συζήτηση με τους μαθητές, στην οποία αναδείχθηκαν ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία για τις εκτιμήσεις/επιλογές τους, όταν βρίσκονται στη θέση του αναγνώστη ή/και του θεατή. Το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών δήλωσε προτίμηση στο φιλικό κείμενο και υποστήριξε την άποψη ότι η κινηματογραφική μεταφορά ενός λογοτεχνικού έργου το αναδεικνύει περισσότερο και ωθεί πολλούς να στραφούν και στην ανάγνωση του λογοτεχνικού βιβλίου.

Η συζήτηση αυτή αποτέλεσε αφορμή για να γίνει λόγος για τις πιο εξειδικευμένες ομαδικές εργασίες που κάθε ομάδα έπρεπε να υλοποιήσει κατά τις επόμενες διδακτικές ώρες.

7^η και 8^η ώρα

Η επόμενη συνάντηση με τους μαθητές έγινε την 21/03/2013 στην αίθουσα πληροφορικής και μάλιστα για ένα συνεχόμενο δίωρο. Κατά τη διάρκεια του δίωρου αυτού οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες και μελέτησαν διαφορετικά κείμενα/άρθρα σχετικά με τη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο. Παρατηρήθηκαν ορισμένες δυσκολίες, καθώς οι ομάδες δεν εργάστηκαν με τον ίδιο ζήλο και κάποιοι μαθητές προφασίστηκαν αδυναμία αυτοσυγκέντρωσης με την παρουσία των συμμαθητών τους και ζήτησαν να δοθεί η δυνατότητα να πραγματοποιήσουν την εργασία στο σπίτι τους και να παρουσιάσουν το συνολικό πόνημα σε επόμενη συνάντηση. Επειδή, όμως,

κατά την παραμετροποίηση του παραδειγματικού σεναρίου είχε υπάρξει πρόβλεψη να αφιερωθούν δύο ολόκληρες διδακτικές ώρες για τη μελέτη των συγκεκριμένων κειμένων και τη σύνθεση των εργασιών που σχετίζονταν με αυτά, δε δόθηκε η δυνατότητα αυτή στους μαθητές, γιατί κάτι τέτοιο θα αποτελούσε παρέκκλιση από τον αρχικό σχεδιασμό και μάλιστα χωρίς σημαντικό λόγο, καθώς εκτιμήθηκε ότι επρόκειτο για προφάσεις φυγοπονίας.

Η μελέτη των κειμένων και οι εργασίες των ομάδων ολοκληρώθηκαν εντός των δύο διδακτικών ωρών. Ωστόσο, δυο από τις ομάδες επεσήμαναν ότι η εργασία τους δεν είχε λάβει την τελική της μορφή και ότι αυτό θα γινόταν με ηρεμία στο σπίτι και την επόμενη φορά που επρόκειτο να παρουσιαστούν οι εργασίες στην ολομέλεια, οι εργασίες θα ήταν ολοκληρωμένες.

9^η ώρα

Στις 26/03/2013, μετά από ένα τριήμερο ξεκούρασης λόγω εθνικής εορτής, συναντηθήκαμε με τους μαθητές στο εργαστήριο πληροφορικής. Οι ομάδες παρουσίασαν τις εργασίες τους και οι μαθητές μπορούσαν να διατυπώσουν ερωτήματα σχετικά με το περιεχόμενο των παρουσιάσεων³. Η μια διδακτική ώρα έφτασε οριακά για την παρουσίαση των εργασιών, καθώς κατά τις παρουσιάσεις πολλές ήταν οι αφορμές για συζήτηση περί της σχέσης λογοτεχνίας και κινηματογράφου και ειδικά στο θέμα των αφηγηματικών τεχνικών που κάθε μια από τις τέχνες αυτές χρησιμοποιεί. Στη συνέχεια, οι εργασίες των ομάδων αναρτήθηκαν στην ψηφιακή τάξη του σχολείου, για να μπορεί ο κάθε μαθητής να έχει πρόσβαση σε αυτές όποια στιγμή επιθυμεί ([Screenshot του συγκεκριμένου σημείου της ψηφιακής τάξης](#)).

³ Βλ. ό.π. τα αρχεία `omad_erg_b_fasi_1_arthra` και `omad_erg_b_fasi_2_arthra`.

10^η και 11^η ώρα

Η επόμενη συνάντηση με τους μαθητές έγινε στις 28/03/2013 στην αίθουσα πληροφορικής, για ένα συνεχόμενο δίωρο.

Κατά την πρώτη διδακτική ώρα έγινε συζήτηση με τους μαθητές με στόχο να αξιολογηθεί τι έμαθαν, κατά την εφαρμογή του παρόντος σεναρίου, για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου και για τις αφηγηματικές τεχνικές που κάθε τέχνη χρησιμοποιεί. Το θετικό στοιχείο ήταν πως όλοι οι μαθητές ήθελαν να πουν τη γνώμη τους από τη μια για τα αποσπάσματα των κειμένων που είχαν μελετήσει και για το πώς αυτά μετατράπηκαν σε κινηματογραφικό έργο και από την άλλη για τη διαφοροποίηση των αφηγηματικών τεχνικών του λογοτεχνικού και του φιλικού κειμένου.

Κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα, αρχικά έγινε από τον εκπαιδευτικό η παρουσίαση του προγράμματος Windows Movie Maker, για να κατανοήσουν οι μαθητές την αρχή λειτουργίας του και να διατυπώσουν πιθανές απορίες. Σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα έγινε γρήγορα κατανοητό και οι μαθητές άρχισαν αμέσως να πειραματίζονται. Ακολούθησε μια συζήτηση για το ζητούμενο της τελευταίας ομαδικής εργασίας και για το πώς θα μπορούσαν μέσα σε μια σύντομη ψηφιακή αφήγηση να «ενσωματωθούν», ώστε να είναι ανιχνεύσιμες, οι γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του σεναρίου οι μαθητές. Οι δύο από τις ομάδες δήλωσαν πως θα δημιουργήσουν ένα σύντομο αφιέρωμα με σημείο αναφοράς κάποιους ηθοποιούς. Η μια άρχισε να αναζητά και να προσθέτει υλικό (φωτογραφίες και βίντεο) στο Windows Movie Maker για τον Charlie Chaplin (Σαρλό) και η άλλη για τον Charlie Sheen. Οι άλλες δύο ομάδες δήλωσαν ότι θα «γυρίσουν» τη δική τους ταινία με πρωτότυπο σενάριο και δική τους σκηνοθεσία. Η δήλωση αυτή αρχικά φάνηκε υπερβολική στον εκπαιδευτικό, ωστόσο στο πλαίσιο της ενθάρρυνσης δεν έγινε κανένα αρνητικό σχόλιο παρά μόνο κάποιες προτροπές για χρήση των νέων γνώσεων της σχέσης λογοτεχνίας και κινηματογράφου, τόσο κατά τη συγγραφή του

σεναρίου, όσο και κατά τη σκηνοθετική προσέγγιση. Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι οι μαθητές ζήτησαν την άδεια να χρησιμοποιήσουν άλλο πρόγραμμα δημιουργίας ψηφιακής αφήγησης και όχι το Windows Movie Maker, πρόγραμμα άγνωστο μέχρι εκείνη τη στιγμή στον εκπαιδευτικό, κάτι που ασφαλώς έγινε δεκτό.

Τέλος, για να εξοικονομηθεί χρόνος και να γίνει εφικτή η εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος του σεναρίου, ζητήθηκε από τους μαθητές να συνεργαστούν και εκτός των διδακτικών ωρών του μαθήματος, ώστε να συγκεντρώσουν τουλάχιστον το απαιτούμενο για την ψηφιακή αφήγησή τους υλικό και να υπολείπεται μόνο η διαχείριση/επεξεργασία του υλικού αυτού με τη χρήση του Windows Movie Maker κατά την επόμενη, τελευταία, συνάντησή μας.

12^η ώρα

Η τελευταία συνάντηση με τους μαθητές στο πλαίσιο της παρούσας εφαρμογής έγινε στις 02/04/2013. Οι τρεις ομάδες δεν είχαν συγκεντρώσει υλικό ούτε είχαν φέρει κάτι μαζί τους, για να επιτευχθεί το κέρδος χρόνου που είχε επιδιωχθεί. Η τέταρτη ομάδα, όμως, εξέπληξε τους πάντες και κυρίως τον εκπαιδευτικό φέρνοντας προς προβολή ένα έτοιμο, επεξεργασμένο βίντεο με πρωτότυπο σενάριο και σκηνοθεσία από τους ίδιους τους μαθητές. Έγινε προβολή στην ολομέλεια και ακολούθησε συζήτηση με αφορμή την ψηφιακή αυτή αφήγηση.

Η ταινία των μαθητών είχε αστυνομικό περιεχόμενο. Αξιοσημείωτο υπήρξε το γεγονός ότι στην ταινία συμμετείχαν και μαθητές μέλη των υπολοίπων ομάδων της τάξης, καθώς και φίλοι των μαθητών από άλλες τάξεις του σχολείου αλλά και μαθητές από άλλο σχολείο. Οι μαθητές επιστράτευσαν χώρους των σπιτιών τους, επιμελήθηκαν μόνοι τα εσωτερικά και εξωτερικά γυρίσματα για τις ανάγκες της ταινίας και δούλεψαν, όπως φαίνεται και από την ταινία τους, χωρίς καθοδήγηση από μεγαλύτερους, πράγμα που αποτελεί και το πιο σπουδαίο στοιχείο αυτής της προσπάθειας. Η πρώτη εκδοχή που προβλήθηκε στο εργαστήριο πληροφορικής είχε κάποια ορθογραφικά λάθη στα κείμενα μετάβασης από σκηνή σε σκηνή, κάτι που,

κατά ομολογία του μαθητή, του έχοντας το γενικό πρόσταγμα και την επιμέλεια της ταινίας, οφειλόταν στην ταχύτητα επεξεργασίας. Στην τελική εκδοχή που οι ίδιοι οι μαθητές ανέβασαν στο You Tube, και μάλιστα χωρίς προτροπή από τον διδάσκοντα, έχουν γίνει οι διορθώσεις των περισσότερων ορθογραφικών λαθών. Επειδή η ανάρτηση του συγκεκριμένου βίντεο έγινε από τους ίδιους τους μαθητές παρατίθεται [εδώ](#) ο σύνδεσμος (link) του You Tube, ως τεκμήριο, χωρίς να γίνει καμιά επεξεργασία (θόλωμα προσώπων) από τον διδάσκοντα εκπαιδευτικό.

Το συμπέρασμα από τη συγκεκριμένη προσπάθεια των μαθητών είναι πως, όταν ασχολούνται με πράγματα που τους ενδιαφέρουν, αφιερώνουν πολύ χρόνο για να πετύχουν το αποτέλεσμα που θα τους ικανοποιήσει. Το δεύτερο μέρος της ταινίας αυτής (οι σκηνές που δε χρησιμοποιήθηκαν) αποδεικνύει πως οι μαθητές γύρισαν πολλές φορές μια σκηνή για να την τελειοποιήσουν, κάτι που δεν κάνουν πάντα (!!!) στην τάξη για να βελτιώσουν την επίδοσή τους σύμφωνα με τις συμβουλές των διδασκόντων.

Οι υπόλοιπες ομάδες, που δεν πρόλαβαν να ολοκληρώσουν εντός της διδακτικής ώρας τις ψηφιακές τους αφηγήσεις, υποσχέθηκαν ότι κατά τη διάρκεια της τρέχουσας εβδομάδας θα συναντηθούν και θα δουλέψουν τις εργασίες τους και θα τις παραδώσουν το συντομότερο δυνατό. Η αλήθεια είναι πως οι μαθητές που δε συμμετείχαν στο βίντεο που παρουσιάστηκε αλλά ακόμη και αυτοί που συμμετείχαν, δεν περίμεναν πως θα δουν ένα βίντεο με τόση επιμέλεια. Στην έκφραση των προσώπων τους ήταν εμφανές ότι είχαν αισθανθεί μεγάλη έκπληξη και προφανώς για αυτό ζήτησαν πίστωση χρόνου εκτιμώντας πως αυτό με το οποίο μέχρι στιγμής ασχολούνταν ήταν υποδεέστερο των δυνατοτήτων τους και έπρεπε να το βελτιώσουν. Ωστόσο, μέχρι τη στιγμή της συγγραφής του παρόντος κειμένου, μια μόνο ακόμη ομάδα κατέθεσε την ψηφιακή της αφήγηση, η οποία ήταν απλή συρραφή αποσπασμάτων ταινιών από το You Tube με εμβόλιμη εμφάνιση ενός εκ των μελών της ομάδας που εκφώνησε μια εισαγωγή για το περιεχόμενο του βίντεο.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 1ης Ομάδας

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Δύο [2] διδακτικές ώρες) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Στο [ερωτηματολόγιο](#) που μας μοιράστηκε, κρατάμε σημειώσεις για τις σκέψεις και τους προβληματισμούς που μας δημιουργούν τα υπάρχοντα ερωτήματα, για να τις χρησιμοποιήσουμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Μετά την προβολή αποσπάσματος (5 λεπτών) από την κινηματογραφική ταινία «Ο Νονός» (The Godfather, 1972), σημειώνουμε ποια εντύπωση μας έκανε η προβολή με ήχο και ποια η προβολή χωρίς ήχο. Συζητάμε τις εντυπώσεις μας.

→ Διαβάζουμε μια Κριτική Βιβλίου και μια Κριτική Κινηματογράφου από εφημερίδα. Η κριτικές φιλοξενούνται στα Σώματα Κειμένων της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα ([Κριτική Βιβλίου](#) και [Κριτική Κινηματογράφου](#)). Δίνεται χρόνος επτά λεπτών (7') για τη μελέτη κάθε κειμένου και στη συνέχεια συζητάμε για: (α) για το ύφος του κάθε κειμένου, (β) τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο κάθε κριτικός και (γ) τα στοιχεία στα οποία εστιάζεται η κριτική του καθενός.

✍ Ατομική εργασία για το σπίτι Συνθέτω σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου μια κινηματογραφική κριτική για ένα έργο που έχω παρακολουθήσει ως θεατής στο απώτερο ή το πρόσφατο παρελθόν (200-350 λέξεις). Στη συνέχεια αναρτώ (upload) την εργασία μου στην ψηφιακή τάξη του σχολείου.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Επτά [7] διδακτικές ώρες) <<<

3^η & 4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού μελετήσουμε τα παρακάτω λογοτεχνικά κείμενα, συνθέτουμε μια παρουσίαση (σε πρόγραμμα παρουσίασης, PowerPoint), για να ενημερώσουμε τις υπόλοιπες ομάδες για την υπόθεση των έργων που διαβάσαμε.

- Κάρολος Ντίκενς, «[Παραμονή Χριστουγέννων](#)» [απόσπασμα από τη Χριστουγεννιάτικη ιστορία] (σελ.9-11 αρχείου υπερσυνδέσμου)
- Τζακ Λόντον, «[Ο αδάμαστος](#)» [απόσπασμα από τον Ασπροδόντη] (σελ.31-36 αρχείου υπερσυνδέσμου)

5^η και 6^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρακολουθούμε στην αίθουσα προβολών αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών οι οποίες έχουν στηριχθεί στα λογοτεχνικά βιβλία, αποσπάσματα των οποίων διαβάσαμε. Κατά τη διάρκεια της προβολής κρατάμε σημειώσεις στο [Δελτίο Παρακολούθησης](#) που μας μοιράστηκε, για τα στοιχεία που μας κάνουν θετική ή/και αρνητική εντύπωση στα έργα αυτά. Συζήτηση πάνω σε αυτά.

7^η & 8^η διδακτική ώρα

→ Η 1^η ομάδα θα μελετήσουμε τα [γενικά στοιχεία αφηγηματολογίας](#) από το βιβλίο του καθηγητή για τα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Λυκείου, θα συγκεντρώσουμε σε έναν πίνακα (πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου) τα σημαντικότερα στοιχεία, για να τα παρουσιάσουμε στους υπόλοιπους.

9^η διδακτική ώρα

→ Παρουσίαση της εργασίας μας στους υπόλοιπους μαθητές της τάξης και ανάρτηση των αρχείων μας στην ψηφιακή τάξη.

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Τρεις [3] διδακτικές ώρες) <<<

10^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Κατά την προβολή των αποσπασμάτων (5^η και 6^η διδακτική ώρα) κρατήσαμε σημειώσεις για τα έργα που είδαμε. Στην ψηφιακή τάξη έχουν αναρτηθεί χρήσιμοι πίνακες που δημιουργήσαμε εμείς και τα μέλη των υπολοίπων ομάδων για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου. Αφού μελετήσουμε ξανά τα στοιχεία αυτά διατυπώνουμε πιθανές απορίες και συζητάμε στην τάξη για όσα νέα στοιχεία μάθαμε για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου κατά τις προηγούμενες διδακτικές ώρες.

11^η & 12^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

Ομαδική εργασία

Με την ψηφιακή φωτογραφική μας μηχανή ή με την ψηφιακή μας βιντεοκάμερα έχουμε κάνει κάποιες λήψεις εσωτερικού ή εξωτερικού χώρου, προσώπων ή αντικειμένων. Στη συνέχεια με το πρόγραμμα των Windows, Windows Movie Maker δημιουργούμε μια πεντάλεπτη (5΄) ψηφιακή αφήγηση προσθέτοντας την κατάλληλη

μουσική επένδυση. Στο τέλος, δείχνουμε το «έργο» μας στους υπόλοιπους και λέμε λίγα λόγια για την εμπειρία μας ως «μικροί σεναριογράφοι/σκηνοθέτες».

Φύλλο Εργασίας 2ης Ομάδας

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Δύο [2] διδακτικές ώρες) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Στο [ερωτηματολόγιο](#) που μας μοιράστηκε, κρατάμε σημειώσεις για τις σκέψεις και τους προβληματισμούς που μας δημιουργούν τα υπάρχοντα ερωτήματα, για να τις χρησιμοποιήσουμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Μετά την προβολή αποσπάσματος (5 λεπτών) από την κινηματογραφική ταινία «Ο Νονός» (The Godfather, 1972), σημειώνουμε ποια εντύπωση μας έκανε η προβολή με ήχο και ποια η προβολή χωρίς ήχο. Συζητάμε τις εντυπώσεις μας.

→ Διαβάζουμε μια Κριτική Βιβλίου και μια Κριτική Κινηματογράφου από εφημερίδα. Η κριτικές φιλοξενούνται στα Σώματα Κειμένων της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα ([Κριτική Βιβλίου](#) και [Κριτική Κινηματογράφου](#)). Δίνεται χρόνος επτά λεπτών (7') για τη μελέτη κάθε κειμένου και στη συνέχεια συζητάμε για: (α) για το ύφος του κάθε κειμένου, (β) τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο κάθε κριτικός και (γ) τα στοιχεία στα οποία εστιάζεται η κριτική του καθενός.

✍ Ατομική εργασία για το σπίτι Συνθέτω σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου μια κινηματογραφική κριτική για ένα έργο που έχω παρακολουθήσει ως θεατής στο απώτερο ή το πρόσφατο παρελθόν (200-350 λέξεις). Στη συνέχεια αναρτώ (upload) την εργασία μου στην ψηφιακή τάξη του σχολείου.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Επτά [7] διδακτικές ώρες) <<<

3^η & 4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού μελετήσουμε το παρακάτω λογοτεχνικό κείμενο, συνθέτουμε μια παρουσίαση (σε πρόγραμμα παρουσίασης, PowerPoint), για να ενημερώσουμε τις υπόλοιπες ομάδες για την υπόθεση του έργου που διαβάσαμε.

- Νίκος Καζαντζάκης, «[Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά](#)» [απόσπασμα] (σελ.20-24 αρχείου υπερσυνδέσμου)

5^η και 6^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρακολουθούμε στην αίθουσα προβολών αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών οι οποίες έχουν στηριχθεί στα λογοτεχνικά βιβλία, αποσπάσματα των οποίων διαβάσαμε. Κατά τη διάρκεια της προβολής κρατάμε σημειώσεις στο [Δελτίο Παρακολούθησης](#) που μας μοιράστηκε, για τα στοιχεία που μας κάνουν θετική ή/και αρνητική εντύπωση στα έργα αυτά. Συζήτηση πάνω σε αυτά.

7^η & 8^η διδακτική ώρα

→ Η 2^η ομάδα θα μελετήσουμε [στοιχεία της κινηματογραφικής γλώσσας](#) από την ιστοσελίδα του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους, θα συγκεντρώσουμε σε έναν πίνακα (πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου) τα σημαντικότερα στοιχεία, για να τα παρουσιάσουμε στους υπόλοιπους.

9^η διδακτική ώρα

→ Παρουσίαση της εργασίας μας στους υπόλοιπους μαθητές της τάξης και ανάρτηση των αρχείων μας στην ψηφιακή τάξη.

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Τρεις [3] διδακτικές ώρες) <<<

10^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Κατά την προβολή των αποσπασμάτων (5^η και 6^η διδακτική ώρα) κρατήσαμε σημειώσεις για τα έργα που είδαμε. Στην ψηφιακή τάξη έχουν αναρτηθεί χρήσιμοι πίνακες που δημιουργήσαμε εμείς και τα μέλη των υπολοίπων ομάδων για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου. Αφού μελετήσουμε ξανά τα στοιχεία αυτά διατυπώνουμε πιθανές απορίες και συζητάμε στην τάξη για όσα νέα στοιχεία μάθαμε για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου κατά τις προηγούμενες διδακτικές ώρες.

11^η & 12^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

Ομαδική εργασία

Με την ψηφιακή φωτογραφική μας μηχανή ή με την ψηφιακή μας βιντεοκάμερα έχουμε κάνει κάποιες λήψεις εσωτερικού ή εξωτερικού χώρου, προσώπων ή αντικειμένων. Στη συνέχεια με το πρόγραμμα των Windows, Windows Movie Maker δημιουργούμε μια πεντάλεπτη (5') ψηφιακή αφήγηση προσθέτοντας την κατάλληλη μουσική επένδυση. Στο τέλος, δείχνουμε το «έργο» μας στους υπόλοιπους και λέμε λίγα λόγια για την εμπειρία μας ως «μικροί σεναριογράφοι/σκηνοθέτες».

Φύλλο Εργασίας 3ης Ομάδας

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Δύο [2] διδακτικές ώρες) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Στο [ερωτηματολόγιο](#) που μας μοιράστηκε, κρατάμε σημειώσεις για τις σκέψεις και τους προβληματισμούς που μας δημιουργούν τα υπάρχοντα ερωτήματα, για να τις χρησιμοποιήσουμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Μετά την προβολή αποσπάσματος (5 λεπτών) από την κινηματογραφική ταινία «Ο Νονός» (The Godfather, 1972), σημειώνουμε ποια εντύπωση μας έκανε η προβολή με ήχο και ποια η προβολή χωρίς ήχο. Συζητάμε τις εντυπώσεις μας.

→ Διαβάζουμε μια Κριτική Βιβλίου και μια Κριτική Κινηματογράφου από εφημερίδα. Η κριτικές φιλοξενούνται στα Σώματα Κειμένων της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα ([Κριτική Βιβλίου](#) και [Κριτική Κινηματογράφου](#)). Δίνεται χρόνος επτά λεπτών (7') για τη μελέτη κάθε κειμένου και στη συνέχεια συζητάμε για: (α) για το ύφος του κάθε κειμένου, (β) τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο κάθε κριτικός και (γ) τα στοιχεία στα οποία εστιάζεται η κριτική του καθενός.

✍ Ατομική εργασία για το σπίτι Συνθέτω σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου μια κινηματογραφική κριτική για ένα έργο που έχω παρακολουθήσει ως θεατής στο απώτερο ή το πρόσφατο παρελθόν (200-350 λέξεις). Στη συνέχεια αναρτώ (upload) την εργασία μου στην ψηφιακή τάξη του σχολείου.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Επτά [7] διδακτικές ώρες) <<<

3^η & 4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού μελετήσουμε το παρακάτω λογοτεχνικό κείμενο, συνθέτουμε μια παρουσίαση (σε πρόγραμμα παρουσίασης, PowerPoint), για να ενημερώσουμε τις υπόλοιπες ομάδες για την υπόθεση του έργου που διαβάσαμε.

- Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «[Η Φόνισσα](#)» [απόσπασμα] (σελ.1-15 αρχείου υπερσυνδέσμου)

5^η και 6^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρακολουθούμε στην αίθουσα προβολών αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών οι οποίες έχουν στηριχθεί στα λογοτεχνικά βιβλία, αποσπάσματα των οποίων διαβάσαμε. Κατά τη διάρκεια της προβολής κρατάμε σημειώσεις στο [Δελτίο Παρακολούθησης](#) που μας μοιράστηκε, για τα στοιχεία που μας κάνουν θετική ή/και αρνητική εντύπωση στα έργα αυτά. Συζήτηση πάνω σε αυτά.

7^η & 8^η διδακτική ώρα

→ Η 3η ομάδα θα μελετήσουμε το άρθρο [Κινηματογράφος και Λογοτεχνία](#) (Από το περιοδικό 24grammata/ Λογοτεχνία Απώλειες και οφέλη από τη μεταφορά της Λογοτεχνίας στην Οθόνη, του Ν. Αντωνάκου), θα συγκεντρώσουμε σε έναν πίνακα (πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου) τα σημαντικότερα στοιχεία, για να τα παρουσιάσουμε στους υπόλοιπους.

9^η διδακτική ώρα

→ Παρουσίαση της εργασίας μας στους υπόλοιπους μαθητές της τάξης και ανάρτηση των αρχείων μας στην ψηφιακή τάξη.

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Τρεις [3] διδακτικές ώρες) <<<

10^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Κατά την προβολή των αποσπασμάτων (5^η και 6^η διδακτική ώρα) κρατήσαμε σημειώσεις για τα έργα που είδαμε. Στην ψηφιακή τάξη έχουν αναρτηθεί χρήσιμοι πίνακες που δημιουργήσαμε εμείς και τα μέλη των υπολοίπων ομάδων για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου. Αφού μελετήσουμε ξανά τα στοιχεία αυτά διατυπώνουμε πιθανές απορίες και συζητάμε στην τάξη για όσα νέα στοιχεία μάθαμε για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου κατά τις προηγούμενες διδακτικές ώρες.

11^η & 12^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

📌 Ομαδική εργασία

Με την ψηφιακή φωτογραφική μας μηχανή ή με την ψηφιακή μας βιντεοκάμερα έχουμε κάνει κάποιες λήψεις εσωτερικού ή εξωτερικού χώρου, προσώπων ή αντικειμένων. Στη συνέχεια με το πρόγραμμα των Windows, Windows Movie Maker δημιουργούμε μια πεντάλεπτη (5') ψηφιακή αφήγηση προσθέτοντας την κατάλληλη μουσική επένδυση. Στο τέλος, δείχνουμε το «έργο» μας στους υπόλοιπους και λέμε λίγα λόγια για την εμπειρία μας ως «μικροί σεναριογράφοι/σκηνοθέτες».

Φύλλο Εργασίας 4ης Ομάδας

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Δύο [2] διδακτικές ώρες) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Στο [ερωτηματολόγιο](#) που μας μοιράστηκε, κρατάμε σημειώσεις για τις σκέψεις και τους προβληματισμούς που μας δημιουργούν τα υπάρχοντα ερωτήματα, για να τις χρησιμοποιήσουμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Μετά την προβολή αποσπάσματος (5 λεπτών) από την κινηματογραφική ταινία «Ο Νονός» (The Godfather, 1972), σημειώνουμε ποια εντύπωση μας έκανε η προβολή με ήχο και ποια η προβολή χωρίς ήχο. Συζητάμε τις εντυπώσεις μας.

→ Διαβάζουμε μια Κριτική Βιβλίου και μια Κριτική Κινηματογράφου από εφημερίδα. Η κριτικές φιλοξενούνται στα Σώματα Κειμένων της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα ([Κριτική Βιβλίου](#) και [Κριτική Κινηματογράφου](#)). Δίνεται χρόνος επτά λεπτών (7') για τη μελέτη κάθε κειμένου και στη συνέχεια συζητάμε για: (α) για το ύφος του κάθε κειμένου, (β) τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο κάθε κριτικός και (γ) τα στοιχεία στα οποία εστιάζεται η κριτική του καθενός.

✍ Ατομική εργασία για το σπίτι Συνθέτω σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου μια κινηματογραφική κριτική για ένα έργο που έχω παρακολουθήσει ως θεατής στο απώτερο ή το πρόσφατο παρελθόν (200-350 λέξεις). Στη συνέχεια αναρτώ (upload) την εργασία μου στην ψηφιακή τάξη του σχολείου.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Επτά [7] διδακτικές ώρες) <<<

3^η & 4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού μελετήσουμε το παρακάτω λογοτεχνικό κείμενο, συνθέτουμε μια παρουσίαση (σε πρόγραμμα παρουσίασης, PowerPoint), για να ενημερώσουμε τις υπόλοιπες ομάδες για την υπόθεση του έργου που διαβάσαμε.

- Κωνσταντίνος Θεοτόκης, «[Η τιμή και το χρήμα](#)» [απόσπασμα] (σελ.1-14 αρχείου υπερσυνδέσμου)

5^η και 6^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρακολουθούμε στην αίθουσα προβολών αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών οι οποίες έχουν στηριχθεί στα λογοτεχνικά βιβλία, αποσπάσματα των οποίων διαβάσαμε. Κατά τη διάρκεια της προβολής κρατάμε σημειώσεις στο [Δελτίο Παρακολούθησης](#) που μας μοιράστηκε, για τα στοιχεία που μας κάνουν θετική ή/και αρνητική εντύπωση στα έργα αυτά. Συζήτηση πάνω σε αυτά.

7^η & 8^η διδακτική ώρα

→ Η 4η ομάδα θα μελετήσουμε το άρθρο [Λογοτεχνία και κινηματογράφος](#) (Από το περιοδικό art.mag), θα συγκεντρώσουμε σε έναν πίνακα (πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου) τα σημαντικότερα στοιχεία, για να τα παρουσιάσουμε στους υπόλοιπους.

9^η διδακτική ώρα

→ Παρουσίαση της εργασίας μας στους υπόλοιπους μαθητές της τάξης και ανάρτηση των αρχείων μας στην ψηφιακή τάξη.

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Τρεις [3] διδακτικές ώρες) <<<

10^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Κατά την προβολή των αποσπασμάτων (5^η και 6^η διδακτική ώρα) κρατήσαμε σημειώσεις για τα έργα που είδαμε. Στην ψηφιακή τάξη έχουν αναρτηθεί χρήσιμοι πίνακες που δημιουργήσαμε εμείς και τα μέλη των υπολοίπων ομάδων για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου. Αφού μελετήσουμε ξανά τα στοιχεία αυτά διατυπώνουμε πιθανές απορίες και συζητάμε στην τάξη για όσα νέα στοιχεία μάθαμε για τη σχέση λογοτεχνίας και κινηματογράφου κατά τις προηγούμενες διδακτικές ώρες.

11^η & 12^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

📁 Ομαδική εργασία

Με την ψηφιακή φωτογραφική μας μηχανή ή με την ψηφιακή μας βιντεοκάμερα έχουμε κάνει κάποιες λήψεις εσωτερικού ή εξωτερικού χώρου, προσώπων ή αντικειμένων. Στη συνέχεια με το πρόγραμμα των Windows, Windows Movie Maker δημιουργούμε μια πεντάλεπτη (5') ψηφιακή αφήγηση προσθέτοντας την κατάλληλη μουσική επένδυση. Στο τέλος, δείχνουμε το «έργο» μας στους υπόλοιπους και λέμε λίγα λόγια για την εμπειρία μας ως «μικροί σεναριογράφοι/σκηνοθέτες».

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Κατά τη διαδικασία παραμετροποίησης και εφαρμογής του παρόντος σεναρίου επιβεβαιώθηκε η αρχική εκτίμηση πως κάποια επιμέρους σημεία του σεναρίου δύνανται να αξιοποιηθούν σε πρακτικές ημιτυπικής ή/και άτυπης εκπαίδευσης, όπως για παράδειγμα σε κάποιο Project ή σε κάποιο πολιτιστικό πρόγραμμα, παράλληλα με το σχολικό. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση που ο χρόνος ενασχόλησης των μαθητών με το θέμα αυτό ήταν περισσότερος, θα μπορούσε να τους ανατεθεί η διερεύνηση λογοτεχνικών έργων που αποτέλεσαν βάση για κινηματογραφικές ταινίες και μάλιστα κάθε ομάδα μαθητών με άλλο πεδίο διερεύνησης, με εστίαση για παράδειγμα στο περιεχόμενο (θρησκευτικό, ιστορικό, κ.α.) των λογοτεχνικών έργων.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ιδιαίτερες δυσκολίες κατά την εφαρμογή του σεναρίου δεν παρατηρήθηκαν, εκτός από τη φυγόπονη διάθεση κάποιων μαθητών, η οποία δεν είναι φαινόμενο σπάνιο. Βέβαια, για την εφαρμογή αυτή και για να μην υπάρξει παρέκκλιση από το χρονοδιάγραμμα ή ανάγκη δανεισμού ωρών από άλλους συναδέλφους, χρησιμοποιήθηκαν δίωρα του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας το οποίο δίδασκε ο ίδιος εκπαιδευτικός. Η επιλογή αυτή οδηγεί στη διαπίστωση ότι η όποια εφαρμογή σεναρίου καλό είναι να μην πραγματοποιείται προς το τέλος της σχολικής χρονιάς, γιατί μια απρόβλεπτη απώλεια διδακτικών ωρών κατά τις ημέρες εφαρμογής του σεναρίου, λόγω εκδρομών, προβών για παρέλαση ή για προετοιμασία σχολικής εθνικής γιορτής (κατά τη φετινή χρονιά), αυξάνει το άγχος του εκπαιδευτικού για αναπλήρωσή τους και ταυτόχρονα αποσυντονίζει τους μαθητές.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παντζαρέλας Π. 2011. *Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης, Νεοελληνική Λογοτεχνία Β΄ Λυκείου*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο Α΄ Φάσης

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης

Κρατάμε κάποιες σημειώσεις (λέξεις κλειδιά) για τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μας με αφορμή τα παρακάτω ερωτήματα, για να τις χρησιμοποιήσουμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει:

<u>Κινηματογράφος</u>	
Τι με έλκει περισσότερο σε μια κινηματογραφική ταινία;	
Τι με οδηγεί στην κινηματογραφική αίσθηση; (π.χ. ηθοποιοί, θέμα, διαφήμιση, παρέα, κ.α.)	
Πόσες και ποιες ειδικότητες συντελεστών απαιτούνται για να πραγματοποιηθεί μια ταινία;	
Ποιον από τους παραπάνω συντελεστές θεωρώ σημαντικότερο και γιατί;	
Γνωρίζω κάποιον σκηνοθέτη ή κάποιον ηθοποιό και τις ταινίες του;	
Γιατί χρησιμοποιούμε τον όρο βιομηχανία, όταν συζητάμε για τον κινηματογράφο;	

<u>Λογοτεχνία</u>	
Τι με έλκει περισσότερο σε ένα λογοτεχνικό έργο;	
Τι με οδηγεί στην ανάγνωση λογοτεχνίας; (π.χ. συγγραφέας, θέμα, διαφήμιση, παρέα, κ.α.)	
Γνωρίζω κάποιον συγγραφέα και έχω διαβάσει πολλά έργα του;	
Γνωρίζω κάποιο λογοτεχνικό βιβλίο που έγινε κινηματογραφική ταινία;	
Αν ναι, ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές εντοπίζω ανάμεσα στο λογοτεχνικό έργο και την κινηματογραφική του μεταφορά;	
Ποιο από τα δύο «κείμενα» μου άρεσε πιο πολύ; Το λογοτεχνικό ή το ούλιμικό;	

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συμπληρωμένο Ερωτηματολόγιο Α΄ Φάσης

Λογοτεχνία και κινηματογράφος: η γραμματική της αφήγησης

Κρατάμε κάποιες σημειώσεις (λέξεις κλειδιά) για τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μας με αφορμή τα παρακάτω ερωτήματα, για να τις χρησιμοποιήσουμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει:

Κινηματογράφος	
Τι με έλκει περισσότερο σε μια κινηματογραφική ταινία;	Η ζωντανά να είναι ηρωίδες και ηθοποιοί.
Τι με οδηγεί στην κινηματογραφική αίσθηση; (π.χ. ηθοποιοί, θέμα, διασφήμιση, παρά, κ.α.)	Το θέμα της ταινίας που θα παρουσιασθεί.
Πόσες και ποιες ειδικότητες συντελεστών απαιτούνται για να πραγματοποιηθεί μια ταινία;	Σκηνοθέτης, ηθοποιοί, ηθοποιός, κινηματογράφος και μουσική για να ολοκληρωθεί μια ταινία κριτικής αλλά και σφαιρικό υπόλοιπο.
Ποιον από τους παραπάνω συντελεστές θεωρώ σημαντικότερο και γιατί;	Για την επιτυχία της ταινίας όλα είναι εξίσου σημαντικά.
Γνωρίζω κάποιον σκηνοθέτη ή κάποιον ηθοποιό και τις ταινίες του;	Ο Τίμντ Βέρτον είναι σκηνοθέτης και ηθοποιός του Johnny Depp ως ηθοποιός.
Γιατί χρησιμοποιούμε τον όρο βιομηχανία, όταν συζητάμε για τον κινηματογράφο;	Επειδή είναι ένας κλάδος που παράγει και πωλείται αλλά και κερδίζει και έτσι είναι βιομηχανία.

Λογοτεχνία	
Τι με έλκει περισσότερο σε ένα λογοτεχνικό έργο;	Κείμενο ή υπόθεση του.
Τι με οδηγεί στην ανάγνωση λογοτεχνίας; (π.χ. συγγραφέας, θέμα, διασφήμιση, παρά, κ.α.)	Το θέμα και η ηθική της υπόθεσης που διαφέρει από τον κινηματογράφο.
Γνωρίζω κάποιον συγγραφέα και έχω διαβάσει πολλά έργα του;	Όχι έχω αγοράσει συγγραφέα, έχω αγοράσει βιβλία μουσικής.
Γνωρίζω κάποιο λογοτεχνικό βιβλίο που έγινε κινηματογραφική ταινία;	Το death. Ημερ κέρπιν.
Αν ναι, ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές εντοπίζω ανάμεσα στο λογοτεχνικό έργο και την κινηματογραφική του μεταφορά;	Επειδή οι κινηματογραφικοί βιογράφοι χρησιμοποιούν την όραση να έχει διαφορά από το βιβλίο. Η υπόθεση συνήθως είναι ίδια με λογοτεχνία είναι διαφορετικές.
Ποιο από τα δύο κείμενα μου άρεσε πιο πολύ; Το λογοτεχνικό ή το φιλμικό;	Το λογοτεχνικό.

Φωτογραφία από κινητό τηλέφωνο κατά την προβολή ταινιών Β΄ Φάσης

Δελτίο Παρακολούθησης Κινηματογραφικού Έργου Β΄ Φάσης

Κάθε δελτίο θα χρησιμοποιηθεί για ένα από τα έξι αποσπάσματα ταινιών που θα δούμε.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Τίτλος	
Σκηνοθέτης	
Σύντομη περιγραφή της υπόθεσης	
Πρόσωπα (ήρωες) του έργου	
Στοιχεία κινηματογραφικής αφήγησης	
Τι μου κάνει θετική εντύπωση	
Τι μου κάνει αρνητική εντύπωση	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Τίτλος	
Σκηνοθέτης	
Σύντομη περιγραφή της υπόθεσης	
Πρόσωπα (ήρωες) του έργου	
Στοιχεία κινηματογραφικής αφήγησης	
Τι μου κάνει θετική εντύπωση	
Τι μου κάνει αρνητική εντύπωση	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Τίτλος	
Σκηνοθέτης	
Σύντομη περιγραφή της υπόθεσης	
Πρόσωπα (ήρωες) του έργου	

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συμπληρωμένο Δελτίο Παρακολούθησης Κινηματογραφικού Έργου Β΄ Φάσης

Κάθε δελτίο θα χρησιμοποιηθεί για ένα από τα έξι αποσπάσματα ταινιών που θα δούμε.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Τίτλος	Αντιέκδοξο (αυτοπόδητης)
Σκηνοθέτης	Ronald Clauser
Σύντομη περιγραφή της υπόθεσης	Η ιστορία ενός σκύλου κ' οι περιπέτειες.
Πρόσωπα (ήρωες) του έργου	Αντιέκδοξο ^{Αρμυραδακιές} , ^{Αδαμιασκος}
Στοιχεία κινηματογραφικής αφήγησης	Εξωτερικοί χώροι, φως,
Τι μου κάνει θετική εντύπωση	δω έργο είχε πολύ ωραία τοπίο κ' άκουμα
Τι μου κάνει αρνητική εντύπωση	έχει ασπασία θημεία καθαρά θετική

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Τίτλος	A Christmas Carol
Σκηνοθέτης	Patrick Stewart
Σύντομη περιγραφή της υπόθεσης	Ο Σκωτσέζος ανένταξοι καθηγητής ^{σταμά} ^{στον} ^{ανήγιστο των} ^{Καθολικός.}
Πρόσωπα (ήρωες) του έργου	Χιρνούτ, ανήγιστος (Καθολικός), Βοντ
Στοιχεία κινηματογραφικής αφήγησης	δωστική εικόνα.
Τι μου κάνει θετική εντύπωση	η αφήγηση
Τι μου κάνει αρνητική εντύπωση	τα δωστικά δωμάτια

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Τίτλος	Ζερμιάς
Σκηνοθέτης	
Σύντομη περιγραφή της υπόθεσης	Απόσταση της ηρώας κ' η ^{απειροπατία των παι του} ^{δηλάρχου}
Πρόσωπα (ήρωες) του έργου	ηρώα, Ζερμιάς
Στοιχεία κινηματογραφικής αφήγησης	Εξωτερικοί χώροι, φως, κοινό θημεία.
Τι μου κάνει θετική εντύπωση	ωραίες κ' φωτεινές εικόνες
Τι μου κάνει αρνητική εντύπωση	η κληρότητα του υπηρέ.

Screenshot της ψηφιακής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Λυκείου #Τμήμα Β2#

2lyk-kifis/e-class ▶ ΚΝΛΒ2 ▶ Ομάδες Συζητήσεων ▶ Χώρος ανάρτησης ατομικών και ομαδικών εργασιών

Επεξεργασία του/της Ομάδα Συζητήσεων

Αυτή η ομάδα συζητήσεων επιτρέπει σε όλους να επιλέγουν εάν θέλουν εγγραφούν ή όχι
 Υποχρεωτική εγγραφή όλων
 Εμφάνιση/επεξεργασία εγγεγραμμένων
 Εγγραφείτε σε αυτή την ομάδα συζητήσεων

Εδώ τοποθετούμε τις εργασίες μας και σχολιάζουμε τις εργασίες των υπολοίπων μαθητών και ομάδων

Προσθήκη νέου θέματος συζήτησης

Συζήτηση	Ξεκίνησε από	Απαντήσεις	Τελευταίο μήνυμα
επίτις	☺ ΧΑΡΗΣ		
εργασία για τον Αλέξη Ζορμπά	☺ ΣΑΝΤΙΑΓΚΟ		
παρουσίαση "τιμή και χρήμα"	☺ ΔΗΜΗΤΡΗΣ		
Η κριτική μου	☺ ΝΗΡΕΑΣ F		
Κριτική κινηματογραφικού έργου	☺ ΔΗΜΗΤΡΗΣ		
Εργασία 1 - Ατομική	☺ ΖΙΝΑ		